

KALENDÁŘ PRACÍ NA FOTBALOVÉM HŘIŠTI

(Plán je převzat z anglického prostředí. Pro ČR je třeba vzít v úvahu, že v zimním období se zde nehraje a na rozdíl od Anglie je tedy letní přestávka kratší. Celkový IMT se však nemění.)

Leden

Leden je vždy obtížným obdobím pro groundsmany, protože připravují / opravují fotbalová hřiště v průběhu nejchladnějšího a nejmokřejšího období roku.

V této době bude většina hřišť, především ty, které mají nefunkční drenážní systém, více náchylná k poškození povrchu. Mokrý a podmáčené půdy jsou mnohem náchylnější k poškození volně propustné a sušší půdní profily. Mokrý půdy se snadno stávají nestabilní a snižuje se jejich pevnost. Hra na mokřích a podmáčených hřištích vede také ke snadnému vykopávání nebo vytrhávání travních rostlin z hracího povrchu.

Funkční drenážní schéma vždy pomůže. Většina moderně budovaných hřišť využívá hlavní a vedlejší drenážní systém. Dané systémy pomohou s odstraňováním povrchové vody a umožňují jejich hratelnost i v období mokrého počasí.

Hra na podmáčených hřištích povede bezpochyby ke špatným koncím. V daném případě je často lepší odložit zápas než si pro zbytek sezóny zničit hrací povrch. Stupeň poškození se bude odvíjet od půdního typu a schopnosti rychlého odvodnění vrchního 100mm horizontu.

Je třeba, aby se hřiště po zápase vrátilo co nejdříve do provozu. Jakmile hra skončí, tak je nutné začít s opravou povrchu-zašlapováním vykopnutých drnů a vzpřímením travních listů. Pozor na způsobení další škody použitím strojů na podmáčeném povrchu. První opravné práce jsou obvykle prováděny ručně, pomocí rycích vidlí.

Gumové hrábě jsou vhodným nástrojem ke stavění travních listů v podmáčených a blátivých lokalitách; pokud budou travní listy ponechány v blátě, tak budou travní rostliny brzy odumírat. Poté často následuje lehké válcování povrchu vřetenovou sekačkou anebo ještě lépe, strojem Quadraplay (výrobce Sisis), nebo podobným nástrojem.

Aplikace podpůrných prostředků, jako na příklad produktů s mořskou řasou, které lze aplikovat dle ročního programu ke zvyšování odolnosti trávy pro překonávání stresu z chladného počasí; avšak aplikujte pouze tehdy, jsou-li podmínky vhodné, takže travní rostliny vytěží z tohoto zásahu co nejvíce. Vždy čtěte etiketu a pokud si nejste jisti, tak se poraďte s výrobcem.

Pravidelně kartáčujte, což pomůže travním listům do vzpřímené polohy a současně vylepší i proudění vzduchu okolo rostliny.

Leden a únor jsou vhodné měsíce k nastavení vašich plánů pro renovaci hřiště po ukončení hrací sezóny a pro zvolení strategie údržby, tak aby trávník v té nadcházející byl co možná nejlepší.

Měli bychom počítat s tím, že servisní plán našich strojů probíhá podler plánů. Vypište si co je třeba na strojích udělat a stroje se vám odvděčí svou spolehlivostí když to budete nejvíce potřebovat, tj. při renovačních pracích.

Překontrolujte i celkový stav a možné dodatečné požadavky týkající se bezpečnosti práce (správně fungující vypínače, kryty řetězů a pásů, a podobně).

Všímejte si o možných slabín, které mohou v budoucnu způsobovat problémy například vzhledem k únavě materiálu, trhlin na držadlech nebo sběrných krabicích.

Hlavní úkoly pro leden

Před / po zápasové rutiny

Zašlapávání vykopnutých drnů. Toto je samozřejmé; pokračujte v této zásadní práci a pomůžete udržet hrací povrch až do pozdní sezóny. Udržujte vzpřímené travní listy kartáčováním.

Kosíme se sběrnou krabicí, abychom udržovali čistý povrch. Pokud je to možné, tak udržujte běžný trénink mimo brankoviště. Toto bude snadnější, když budou k dispozici přenosné branky, které lze přemísťovat po celém hřišti.

Pokračujte s přípravami na zápasy: kartáčování, provzdušňování, kosmetické kosení, lajnování a nezapomínejte ani na kontrolu sítí a branek; branky kontrolujte v týdenních intervalech, zdali nedošlo k uvolnění šroubů nebo oddělení sítí od konstrukce; přesvědčte se o stabilitě konstrukce střídaček a jejich upravenosti a čistotě.

Kosení

Pokračujte v pravidelném kosmetickém kosení na výšce 25 – 37mm. Kontrolujte střížnou schopnost vřetene sekačky, abyste zajistili ostrý stříh a nikoliv trhání travních listů.

Smykování / Kartáčování

Pravidelně kartáčujte, což pomůže travním listům do vzpřímené polohy a současně vylepší i proudění vzduchu okolo rostliny; pro omezování výskytu chorob je především důležité i dstraňování ranní rosy.

Kartáčování povrchu za vhodných podmínek má své výhody, avšak pozor na takovéto ošetřování povrchu pokud je příliš mokro nebo jsou zde žížalince, vede to k zakrývání travních listů blátem. Samozřejmě, že déšť to nakonec smyje, ale bude ochuzovat travní rostliny o příjem cenného světla. Mnohem rozumnější je vyčkat až se podmínky vylepší.

Provzdušňování

Pokračujte v propichování povrchu hřiště, pokud to umožňují podmínky (za vhodné půdní vlhkosti). Vytvořte si pružný program aerifikace, kdy bude střídát povrchové provzdušňování s hlubokým, nezapomínejte také na prořezávání povrchu hřiště plochými noži.

Lajnování

Nesnažte se tuto práci nikdy uspěchat, protože zde skutečně platí rčení „PRÁCE KVAPNÁ MÁLO PLATNÁ“ - lajny pak vypadají lajdácky. Snižujete tím úroveň vaší práce a vizuální dojem jinak perfektního povrchu.

Přímá čára dělá mnohem lepší dojem; nebojte se používat napnutého provázku, především tam, kde již máte určité nerovnosti.

Únor

Věnujte pozornost pozápasovému režimu, vracejte vykopnuté drny (výkopky), pokračujte v udržování povrchové hygieny (používání zatahovací rohože, kartáčů nebo travních bran) a obnově hracího povrchu; využívání rotačních sekaček s posezem / ručně vedených je dnes stále oblíbenější způsob k udržení čistého hracího povrchu.

Pokud bude vhodné počasí (mírné) tak se snažte snížit stres travního porostu a využijte příležitost k aplikaci podpůrného prostředku (mořské řasy / Fe). Aplikujte dle návodu od výrobce. Všimněte si možných náznaků nedostatku živin. Přestože tráva v tomto období neroste, tak hřiště s písčítým profilem budou trpět vyplavováním živin, především v období vyšších dešťových srážek.

Uvažujte o odeslání půdních vzorků do laboratoře, což vám pomůže s přípravou plánu hnojení na jaro a léto.

Začněte přemýšlet o renovačních pracích po ukončení sezóny, a jak byste řešili i možnost prodloužené sezóny a přístupu těžké techniky na trávník.

Začněte s přípravou strategie a zaznamenávejte vaše myšlenky na papír. Zvažujte zdroje, které budou zapotřebí – pracovní síla, materiály a potřebná technika. Pokud vlastníte stroje, které k renovaci používáte, tak s nimi vyjeďte ven, očistěte je a vyzkoušejte, aby byli v pořádku, až je budete potřebovat. Pokud tuto techniku nemáte, ale znáte někoho kdo dané stroje má, na příklad sousední klub, tak pokud „spolu mluvíte“, navštivte klub a dohodněte se o zapůjčení strojů, když je oni nebudou potřebovat. Jinak kontaktujte firmu, která stroje vlastní a dohodněte se o zapůjčení.

Co se týká potřebných materiálů, tak nyní nastává čas k jejich objednávání; budou tak připraveny, když je bude potřebovat.

Hlavní úkoly pro únor

Zatahování rohoží / kartáčování = povrchová hygiena

Povrchová hygiena: kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přimo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Po zápase se věnujte především brankovištím a středu hřiště – kartáčováním zvedáme travní listy z bláta. Napomáháme tím současně i udržovat rovinu povrchu.

Zašlapávání vykopnutých drnů (odkopků)

Tento úkol je důležitý a měl by se provádět po každém zápase. Vybavte se rycími vidlemi a kbelíkem se zeminou a osivem. Každý si nemůže dovolit věnovat tolik času této práci, jako mohou groundsmani v Premier League, ale bude stačit i několik hodin po zápase, abyste opravili ta nejhorší místa; výsledky této činnosti budou znatelné v průběhu dalších týdnů. Pokud se tomuto programu nemůžete věnovat naplno, tak alespoň opravte ta nejhorší místa a hřiště vyčistěte rotační

sekačkou nebo kartáčovým sběračem.

Kosení a provzdušňování

Kosení: Bude-li to třeba. Pokud budete kosit, tak udržujte výšku kosení na zimním nastavení. Umožníte zachování optimální plochy listu pro fotosyntézu.

Výška kosení se bude pohybovat od 25 – 40mm, záleží na stavu hřiště a úrovni hry, na většině stadiónů se kosí ve výšce 27mm, zatímco hřiště pro nižší soutěže se mohou kosit na výšce 30mm i více.

Provzdušňování: Pokračujte v propichování povrchu, pokud jsou vhodné podmínky. Využívejte přizpůsobivého plánu, střídajte - povrchovou aerifikaci s hloubkovou a s prořezáváním. Pokud je využití těžké mechanizace nepatřičné, tak brankoviště a střed hřiště propichujte rycími vidlemi.

Několik postřehů k přípravě renovačního programu

Vyčištění povrchu: Jedno jak, ale budete muset vyčistit celé hřiště od odumřelé / poničené trávy (organické hmoty), která se hromadila především po křídlech hřiště nebo po nedostatečném „ošetření“ vykopnutých drnů.

Většina klubů to řeší levným způsobem, a sice, traktor táhne travní brány nebo skarifikátor a poté následuje sekačka, která materiál sbírá. Může využít i cepovou sekačku se sběrem, a v daném případě je nejlepší použít skarifikačních nožů, které splní požadavek na jedno přejetí. Tento postup může být i výhodný z toho důvodu, že skarifikační hroty zanechají žlábkovitý povrch, což bude ideální k dosevu, protože osivo bude uloženo do žlábků pod povrch a v kontaktu s vlhkou půdou.

Operace, která se stává stále oblíbenější mezi kluby, jež si to mohou dovolit (což je většina klubů z Premier Ligy), je odstraňování povrchové organické vrstvy frézováním (strojem Koro), což je velice efektivní metoda, zde však začínáte s nově vysévaným trávníkem, takže vaše dávky výsevu budou muset být vyšší.

Uvolnění ztuhnutí a vrácení vzduch zpět do půdního profilu je důležité. Pokud máte provzdušňovací stroj, který dokáže nazvednout půdu, jako na příklad verti-drain, tak je to ten nejlepší způsob, v opačném případě je nejlepším řešením pronájem tohoto stroje anebo zaměstnání firmy, jež tyto služby provádí.

Dosévání: Pro renovaci hřiště je třeba kvalitního osiva, a také osiva, které není staré, protože jinak bude u něho snižena klíčivost. Prohlédněte si seznam odrůd od STRI (v příloze) a vybírejte pro vás nejvhodnější odrůdy.

Topdressing (zapískování): Objednejte písek včas a vybírejte uvážlivě, aby byl slučitelný se stávajícím kořenovým horizontem. Pokud využijete služeb odborníka na sportovní trávníky, tak ten vám dokáže vybrat nejvhodnější dressing pro vaše hřiště. Pokud si nemůžete dovolit provést topdressing, tak zvažte aerifikaci dutými hroty a následnou recyklaci „špuntů“, tzn. jejich rozbití a zapravení zpět do povrchu hřiště pomocí zatahovací rohože.

Obnova hracího povrchu a uvolnění ztuhlých lokalit před brankami je jedna věc, nezapomínejte však i na dráhu pomezí rozhodčího za postranní čárou.

Hnojení: Dobré startovací hnojivo, s nízkým dusíkem (N) a vyšším fosforem draslíkem (P:K) zajistí mladým semenáčkům základní živiny, které mohou v půdě chybět z důvodu vyplavování vyššími zimními srážkami.

Ošetření trávníku podpůrnými prostředky se mnohdy vyplácí, a je z čeho vybírat, na příklad organické formy mikroživin, produkty s mořskou řasou, amino kyseliny a růstové regulátory jako je Primo Maxx. Někdy to není snadné vyhodnotit přínos podobných zásahů, avšak

většina trávnickářů pozná, zdali aplikace byla efektivní, nebo ne. Pokud si nejste jisti, tak požádejte svého dodavatele o menší dávku na pokusnou plošku a sami si to vyzkoušejte.

Březen

Hloubkové provzdušnění pomůže dodat tolik potřebný kyslík do půdního profilu a zlepši také rovínu povrchu; urychlí vyoušení povrchu a tedy i první kosení sezóny. Rotační sekačky jsou stále oblíbenější pro kosení hřiště, mnohé moderní typy zanechávají za sebou pruhy, protože mají zabudovaný válec.

Prezentace hřiště i v tomto ročním období zůstává důležitá. Pěkně napruhaná hřiště s rovnými a jasnými lajnami a upravené branky pomohou odvést pozornost diváka od vyšlapaných míst na hřišti.

Pokud to čas a podmínky dovolí, tak provzdušňujeme; aplikace hnojiva s nízkým obsahem dusíku a určitým množstvím železa může být výhodná, podpoří trávník, železo (Fe) zlepši barvu trávy a zničí spóry mechu.

Prioritou by měl být půdní test, který napomůže při sestavování programu hnojení na léto a počátek nové sezóny.

V této době už jistě budete řešit objednávání materiálů pro renovaci hřiště, zrovna tak bude mít již jasno, jak řešit případné prodloužení sezóny v rámci renovačních plánů.

Nastává čas, kdy začínáte vážně uvažovat o přípravě na renovaci hřiště a uspořádáváte plány pro hladký průběh renovačního programu.

Bezpochyby rozpočty budou značně napjaté, takže plánujte opatrně, snažte se získat nabídky od několika serózních firem a ujistěte se, že dodrží termíny. Někdy lze ušetřit peníze tím, že firmě nabídnete pomoc.

Pokuste se / zajistěte, aby všechny zápasy proběhly v termínu před renovační přestávkou a umožněte travnímu osivu, aby mělo dostatek času k založení dobrého porostu před započítím další série zápasů.

Hlavní úkoly pro březen

Zatahování rohoží / kartáčování (součást povrchové hygieny)

Povrchová hygiena: kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Po zápase se věnujte především brankovištím a středu hřiště – kartáčováním zvedáme travní listy z bláta. Napomáháme tím současně i udržovat rovínu povrchu.

Zašlapávání vykopnutých drnů (odkopků)

Tento úkol je důležitý a měl by se provádět po každém zápase. Vybavte se rycími vidlemi a kbelíkem se zeminou a osivem. Každý si nemůže dovolit věnovat tolik času této práci, jako mohou groundsmani v Premier League, ale bude stačit i několik hodin po zápase, abyste opravili ta nejhorší místa; výsledky této činnosti budou znatelné v průběhu dalších týdnů.

Pokud se tomuto programu nemůžete věnovat naplno, tak alespoň opravte ta nejhorší místa a hřiště vyčistěte rotační sekačkou nebo kartáčovým sběračem.

Kosení

Kosení: Výška kosení 25 – 40mm. Přestože frekvence kosení bude záležet na růstu trávy, stavu povrchu a požadavky na presentaci, tak se snažíme kosit pravidelně.

Kosení za mokra může mít negativní efekt na hrací povrch. Vibrace sekačky mohou způsobovat přemísťování menších půdních částic k povrchu půdy, a tím zablokují vzduchové půdní póry. Následkem toho může docházet k zaslepení povrchu, což omezí průsak vody a průnik vzduchu do půdního

profilu. Sekačka dokáže také rozmazat a poničit povrch, především v místech otáčení. Kvalita stříhu může také trpět v příliš mokrých podmínkách.

Samotná kvalita stříhu závisí na používaném typu sekačky. Vřetenové sekačky nabízejí rozdílné kvality kosení, což vyplývá z počtu nožů v samotném vřetenu. Na fotbalové trávníky, kde je převážně jilek vytrvalý se doporučuje nejméně 80 stříhů na metr pojezdu (obvykle minimálně pět nožů).

Předzápasová příprava / Pozápasová renovace

Před zápasem:

Překontrolujte bezpečnost branek; udržujte provaz na kolicích okolo brankoviště, aby nedocházelo k nechtěnému vstupu příliš brzy; udržujte ve slušném stavu okraje hřiště-strunovou sekačkou kosíme okolo reklam-presentatione hrací plochy bude trpět zanedbaným okolím.

Po zápase:

Vracíme vykopnuté drny (zašlapávání a propichování rycími vidlemi). Opravujeme zatěžovaná místa (brankoviště a výběhy po rozhodčích za postraní čarou). Opravujeme rovinu posypem písku (v poškozených lokalitách. Úprava povrchu travními bránami / válcem (pozor, termín válcování se vztahuje na používání ručního válce nebo ručně vedenou sekačku s válcem). Propustnost vylepšujeme propichováním celého povrchu povrchu.

Duben

Velice důležité je pokračovat v pravidelné hygieně povrchu: kartáčování a symkování zatahovací rohoží nebo travními bránami – tímto udržujeme nejen rovinu povrchu, ale současně i umožňujeme proudění vzduchu okolo travních rostlin. Pokračujeme také v propichování hracího povrchu, čím více podpoříme přísun vzduchu do půdy tím lépe. Pokud nastane období sucha, tak zvedneme výšku kosení, čímž snižujeme stres travních rostlin.

Vaše renovace začnou koncem měsíce. Zvažte, jak budete dosahovat svých cílů, na příklad „které jsou vaše problémové oblasti?“

Jak budete problémy řešit, a jaký zvolíte postup k efektivnímu řešení úkolů (často záleží na tom, co si můžete dovolit a s jakou technikou budete provádět práce)? Vypracujte časový rozvrh pro každý krok vašeho renovačního programu.

Velice často je třeba posuzovat hodně věcí, takže je lepší si vše zapisovat do plánu.

Halvní úkoly pro duben

Renovace

Vyčištění povrchu: Jedno jak, ale budete muset vyčistit celé hřiště od odumřelé / poničené trávy (organické hmoty), která se hromadila především po křídlech hřiště nebo po nedostatečném ošetření odkopků.

Většina klubů to řeší levným způsobem, a sice, traktor táhne travní brány nebo hrábě a poté následuje sekačka, která materiál sbírá. Může využít i cepovou sekačku se sběrem, a v daném případě je nejlepší použít skarifikačních nožů, které splní požadavek na jedno přejetí. Tento postup může být i výhodný z toho důvodu, že skarifikační hroty zanechají žlábkovitý povrch, což bude ideální k dosevu, protože osivo bude uloženo do žlábků pod povrch a v kontaktu s vlhkou půdou.

Operace, která se stává stále oblíbenější mezi kluby, jež si to mohou dovolit (což je většina klubů z Premier Ligy), je odstraňování povrchové organické vrstvy frézováním (strojem Koro), což je velice efektivní metoda, zde však začínáte s nově vysévaným trávníkem, takže vaše dávky výsevu budou muset být vyšší.

Uvolnění ztuhnutí a vrácení vzduch zpět do půdního profilu je důležité. Pokud máte provzdušňovací stroj, který dokáže nazvednout půdu, jako na příklad verti-drain, tak dokážete postupovat tím nejlepším způsobem, v opačném případě je nejlepším řešením pronájem tohoto stroje anebo zaměstnání firmy, jež tyto služby provádí.

Dosévání: Pro renovaci hřiště je třeba kvalitního osiva, a také osiva, které není staré, protože jinak bude u něho snížena klíčivost. Prohlédněte si seznam odrůd od STRI (v příloze) a vybírejte pro vás nejvhodnější odrůdy.

Topdressing (zapískování): Objednejte písek včas a vybírejte uvážlivě, aby byl slučitelný se stávajícím kořenovým horizontem. Pokud využijete služeb odborníka na sportovní trávníky, tak ten vám dokáže vybrat nejvhodnější dressing pro vaše hřiště. Pokud si nemůžete dovolit provést topdressing, tak zvažte aerifikaci dutými hroty a následnou recyklaci „špuntů“, tzn. jejich rozbití a zapravení zpět do povrchu hřiště pomocí zatahovací rohože.

Obnova hracího povrchu a uvolnění ztuhnutých lokalit před brankami je jedna věc, nezapomínejte však i na dráhu pomezí rozhodčího za postranní čárou.

Hnojení: Dobré předvýsevni hnojivo, s nízkým dusíkem (N) a vyšším fosforem draslíkem (P:K) zajistí mladým semenáčkům základní živiny, které mohou v půdě chybět z důvodu vyplavování vyššími zimními srážkami.

Ošetření trávníku podpůrnými prostředky se mnohdy vyplácí, a je z čeho vybírat, na příklad organické formy mikroživin, produkty s mořskou řasou, amino kyseliny a růstové regulátory jako je Primo Maxx. Někdy to není snadné vyhodnotit přínos podobných zásahů, avšak většina trávníkářů pozná, zdali aplikace byla efektivní, nebo ne. Pokud si nejste jisti, tak požádejte svého dodavatele o menší dávku na pokusnou plošku a sami si to vyzkoušejte.

Pokračování údržby

Pokračujeme s obvyklým programem údržby tak aby povrch vypadal pěkně - kosíme, lajnujeme, provzdušňujeme a kartáčujeme. V tomto období budou mnozí z vás mít nejdůležitější zápasy ještě před sebou, především pokud se váš tým probojoval do semi finále pohárových soutěží, takže dobré hrací povrchy a pěkná prezentace je to nejlepší, co vás může zviditelnit.

Povrchová hygiena: Kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Po zápase se věnujte především brankovištím a středu hřiště –

kartáčováním zvedáme travní listy z bláta. Napomáháme tím současně i udržovat rovinu povrchu.

Zašlapávání vykopnutých drnů (odkopků): Tento úkol je důležitý a měl by se provádět po každém zápase. Vybavte se rycími vidlemi a kbelíkem se zeminou a osivem. Každý si nemůže dovolit věnovat tolik času této práci, jako mohou groundsmani v Premier League, ale bude stačit i několik hodin po zápase, abyste opravili ta nejhorší místa; výsledky této činnosti budou znatelné v průběhu dalších týdnů. Pokud se tomuto programu nemůžete věnovat naplno, tak alespoň opravte ta nejhorší místa a hřiště vyčistěte rotační sekačkou nebo kartáčovým sběračem.

Kosení: V tomto měsíci se kosení stává nedílnou součástí vašeho denního programu. V přípravě na renovaci trávníku snižujte postupně výšku kosení, nejenže tím zajistíte, že nově klíčící tráva bude mít sníženou konkurenci o světlo, ale nebudete muset tak rychle vyjždět s těžkou sekačkou na hřiště, kde se objevuje nový porost.

Provzdušňování: Pokračujte v aerifikaci pokud to umožňují podmínky. Jedná se o další důležitý proces.

Branky a sítě: Překontrolujte po každém zápase. Pokud budete odstraňovat branky a ukládat je, tak si všimněte možného poškození – šrouby, barva, promazání. Natírejte je před uskladněním.

Lajnování: Udržujte vaše lajny jasné tím, že přelajnujete před každým zápasem, a pokud čáry začínají být trochu křivé, tak použijte provázku. Krásná jasná a rovná čára je jako rám pro pěkný obrázek. Promýšlejte a nespěchejte, prezentujete tím vaši zručnost.

Kontrola plevelů

Program kontroly plevelů: kordinujte program postřiků s péčí o nově vysetou travou, aby nedošlo k jejímu poškození.

Většina selektivních herbicidů si udržuje svou účinnost v půdě až do šesti týdnů.

Vždy pročítejte etiketu na obalu herbicidu, která poskytuje informace o správném načasování postřiků. Pokud plánujete provádění postřiku před renovací, tak budete muset pozdržet výsev tak, aby nebyl dříve než šest týdnů od postřiku. Pakliže budete provádět chemický postřik na novém trávníku (přečtěte si informace na etiketě, ale vesměs je možné provádět postřik

až poté co travní rostlina má již druhá list), tak budete muset s aplikací počkat, než porost bude dobře vzrostlý.

Další úkoly v tomto měsíci

- **Zavlažování:** Ke klíčení osiva je nutná voda; zajistěte zavlažování nově vysetých lokalit.
- **Zařízení (sítě, branky, cvičné předměty).** Pravidelně kontrolujte jejich stav, zdali nesou poškozeny, udržujte je v pořádku a pokud nebudou v používání, tak je spolehlivě uskladněte.

Květen

S příchodem května bude renovace hřiště v popředí mysli groundsmana. Většina klubů bude pomalu končit svou soutěž, i když se mohou i nadále hrát přátelské nebo pohárové zápasy. V této době byste již měli mít připravenou dodávku důležitých materiálů a služeb k renovačnímu programu. Vybírejte nejvhodnější dodavatele osiva, hnojiv a substrátů.

Je důležité, abyste práce ukončili co nejdříve, a to z několika důvodů. Mladý travní porost musí zapojit holá místa dříve, než dostanou šanci plevelu. Čím déle budou mít semenáčky k zapojení povrchu a zesílení kořenového systému, tím lépe.

Nyní nastává doba pro aplikaci startovacího hnojiva, které by mělo pomoci s obnovou trávníku a založením mladého porostu. Vhodný poměr živin by měl vypadat asi takto 9-7-7, měl by však odpovídat půdnímu rozboru z vašeho hřiště.

Sledujte postup renovačních prací a dosévejte lokality s řídkým trávníkem tak, aby na příští sezónu vznikl silný a hustý porost.

Koncem měsíce lze aplikovat pomalu rozpustné hnojivo, které podpoří trávník v průběhu června a července.

Hlavní úkoly na květen

Renovace

Seznam zásahů potřebných k úspěšné jarní renovaci:

1. Skarifikace
2. Aerifikace
3. Hnojení
4. Výsev
5. Topdresing / pískování

Kromě těchto úkolů bude muset také přemýšlet o kontrole plevelů. Pozor však na jednu velice důležitou věc, a to je načasování aplikace. V určitém stadiu renovace můžete zvažovat, jak do vašeho programu renovace začlenit program hubení plevelů. Selektivní herbicidy zůstávají aktivní v půdě ještě řadu týdnů po aplikaci, což může mít neblahý efekt na klíčící semínka trávy, pokud tedy postřik nebude načasován správně.

Máte-li již na ploše větší množství plevelu, tak uděláte nejlépe, když provedete ošetření okamžitě a snížíte konkurenci, která by jinak čekla nově vysetou travu. Kromě toho mohou být prázdná místa po vyhubeném pleveli okamžitě využita novým travním porostem. Pokud tak učiníte, tak počítejte s tím, že bude muset odložit renovační program o 5-6 týdnů. Vždy pozorně pročítejte instrukce k používání herbicidu, kde bude vyznačena doba mezi aplikací a výsevem. Nezapomínejte volit produkt podle převažujícího zastoupení druhu plevelů, na příklad, pokud máte na ploše převahu jitrocelu, tak vyhledejte produkt, který je pro daný druh plevelu ten nejlepší. Pokud máte na ploše nepatrné množství plevelu, tak bude lepší začít s renovací hned a aplikovat postřik poté, co vaše mladá tráva dosáhne stadia druhého listu. Vždy čtěte návod k použití herbicidu.

1. Skarifikace: Bez ohledu na to, jak budete postupovat, tak musíte vyčistit povrch, odstranit zbytky vykopnutých drnů, ale především také oslabit akumulující se vrstvu odumřelé trávy-

stařiny/plstě. Stařina se vytváří především na křídlech hřiště, mimo intenzivně využívaný střed hřiště a brankoviště. Před započítím tohoto úkolu budete muset snížit výšku kosení, tím podpoříte efektivitu strojů, které budou provádět skarifikaci.

Nejrozšířenějším způsobem skarifikace velkých ploch je využití travních bran / hrábí, po kterých následuje sekačka se sběrnou krabicí; tuto metodu praktikuje většina klubů a škol. Může využít i cepovou sekačku se sběrem, a v daném případě je nejlepší použít skarifikačních nožů, které splní požadavek na jedno přejetí. Tento postup může být i výhodný z toho důvodu, že skarifikační hroty zanechají žlábkovitý povrch, což bude ideální k dosevu, protože osivo bude uloženo do žlábků pod povrch a v kontaktu s vlhkou půdou. Nezáleží na tom, jakou zvolíte metodu, ale vaším cílem je čistý, krátce střižený povrch s pokosenou výškou 13-20mm, což vytvoří lepší podmínky pro mladé travní rostliny, protože snížíte konkurenci ze strany stávajícího porostu.

Operace, která se stává stále oblíbenější mezi kluby, jež si to mohou dovolit (což je většina klubů z Premier Ligy), je odstraňování povrchové organické vrstvy frézováním (strojem Koro), což je velice efektivní metoda, zde však začínáte s nově vysévaným trávníkem, takže vaše dávky výsevu budou muset být vyšší.

2. Aerifikace: Zhutněný půdní profil je třeba uvolnit nejlépe až do hloubky 250-300mm. Je několik možností, jak toto provést. Některé kluby mají vertidrain nebo podobný stroj od výrobce Wiedeman či Selvatici, což jsou stroje, které danou práci provedou dobře, za předpokladu, že je k nim přidán traktor vhodné velikosti. Další stroj je třeba vzduchový injektor, který dokáže rozbít zhutněnou půdu do značné hloubky.

Před zahájením hloubkového provzdušnění je třeba zvážit zabudovaný systém drenáží / vytápění. Zvýšenou péči pak je třeba věnovat brankovištím a střednímu kruhu a dále pak výběhovému prostoru pro pomezí rozhodčí.

3. Hnojení: Dobré předvýsevni hnojivo, které se vyznačuje nízkým obsahem dusíku a vyšším množstvím fosforu a draslíku, dodá mladým rostlinám potřebné živiny k rychlému zakořenění a k určité odolnosti chorobám. Toto hnojivo by mělo být zapracováno do povrchu, např. kartáčem nebo zatahovací rohoží; dále pak zakopeno, pokud se neočekává déšť.

4. Výsev: Pro renovaci hřiště je vhodná kvalitní směs odrůd jílku vytrvalého; směs by měla být z čerstvého osiva, protože jinak bude u něho snižená klíčivost. Prohlédněte si seznam odrůd od STRI (v příloze) a vybírejte pro vás nejvhodnější odrůdy.

Obvyklé množství k dosévání je 20 – 35g/m². Vyplácí se objednat i trochu navíc, k doplňujícímu dosevu, tam kde bude porost příliš řídký. Podstatné pro klíčení je to, aby semena byla v kontaktu s půdou. Toho lze dosáhnout různými způsoby, záleží na tom, jaké máme nástroje. Budete-li mít na příklad Quadraplay, tak můžete začít propichováním, poté doséváním a zapracováním osiva opět propichováním povrchu a zakončit proces kartáčováním.

Při zapracování osiva do povrchu přejíždějte hřiště v různých směrech. Bez ohledu na to, zdali používáte Quadraplay nebo ne, důležité je, abyste vytvořili do povrchu co nejvíce otvorů, do kterých lze zapracovat výsev. Pokud používáte Quadraplay, tak při poslední jízdě je možné zapojit i válec, který zajistí dobrý kontakt semen s půdou. Lze využít i diskový secí stroj, který vloží semínka do žlábků, kde nebudou taky rychle vysychat. Tato metoda však vytváří lineární výsev, takže je třeba vytvořit nejméně dva přejezdy (nejlépe podélné pod rozdílným úhlem; nikoliv však v úhlu 90°).

5. Topdressing / písčování: Vybírejte uvážlivě, aby byl dressing / písek slučitelný se stávajícím kořenovým horizontem, což je první předpoklad k zajištění roviny povrchu.

Pokud využijete služeb odborníka na sportovní trávníky, tak ten vám dokáže vybrat nejvhodnější dressing pro vaše hřiště. Dressing je většinou 100% písek kategorie jemný až středně hrubý (0.125 – 0.500mm), v množství 60-80 tun na hřiště. Pokud budet používat dressing, řekněme 70/30 (70% písek a 30% zeminy), tak byste měli zvážit zastoupení jílu ve frakci zeminy; pokud bude jílu více, tak bez ohledu na vysoké procento písku, si můžete zadělávat na pozdější problémy. Je rozumné vědět, co vám bude dodáno.

Nemůžete-li si dovolit provést topdressing, tak zvažte aerifikaci dutými hroty a následnou recyklaci „špuntů“, tzn. jejich rozbití a zapravení zpět do povrchu hřiště pomocí zatahovací rohože.

Topdressing má splňovat dvě funkce: první, zakrývá travní osivo a zajišťuje jeho dobrý kontakt s půdou, což je podmínkou k jeho úspěšnému vyklíčení; druhou funkcí pak je obnovení roviny hracího povrchu. Je třeba se soustředit na propadlá místa ve hřišti; jedná se obvykle o místa, kde se drží voda. Je třeba tato místa „lavory“ dodatečně propíchat, nejlépe rycími vidlemi, a doplnit větším množstvím dressingu, který je nutné zapracovat do otvorů. Dressing nikdy nesmí být v takovém množství, aby úplně zakryl travní listy, protože to byx porost oslabilo. Lépe je aplikovat menší množství několikrát (vyčkat až tráva proroste) než jednou a příliš. Rovinu lze kontrolovat pomocí rovné latě.

Brankoviště a středový kruh: V tomto ročním období bude kvalita / množství travního porostu záviset na několika faktorech. Bude to kombinace stavu trávníku na začátku sezóny, počtu odehraných zápasů, podmínky, za kterých tyto byly odehrány a konečně program péče po zápasech a v zimním období. Některá brankoviště přišla zcela o trávník i o půdu, která byla „přesunuta“ do okolí. V daném případě je nutné uvolnit ztuhlý půdní profil a dosáhnout původní roviny – doplnit a zapracovat nový materiál, který však musí být srovnatelný s původní půdou. V některých případech můžete volit i vydrnování, což je však nákladnější. V tomto případě musíte novým drnům ponechat dostatek času k zakořenění, aby tyto nebyly vykopyuty (pakliže nepoužijete silnější drny).

Ošetřování trávníku podpůrnými prostředky

Ošetření trávníku podpůrnými prostředky se mnohdy vyplácí, a je z čeho vybírat, na příklad organické formy mikroživin, produkty s mořskou řasou, amino kyseliny a růstové regulátory jako je Primo Maxx. Někdy to není snadné vyhodnotit přínos podobných zásahů, avšak většina trávníkářů pozná, zdali aplikace byla efektivní, nebo ne. Pokud si nejste jisti, tak požádejte svého dodavatele o menší dávku na pokusnou plošku a sami si to vyzkoušejte.

Uložení náradí

Branky, síť a praporky ukládáme vyčistěné a kde je třeba tak i nabarvené; zajistě náhradu poškozených dílů. Budete mít větší klid, pokud budete vědět, že až se k nim vrátíte, tak tyto budou v pořádku; vypaltí se to, neboť začátek sezóny je vždy rušný a vy získáte před prvním zápasem více času.

Závlaha

Květen je měsíc, kdy půdy rychle vysychají, především koncem měsíce. Zajistěte, aby váš zavlažovací systém byl funkční, protože jakmile půdy vyschne (přejde do hydrofobního stavu) a objeví se suchá skvrnitost, tak řešení nebývá snadné. Pokud využíváte k zajištění pravidelné vlhkosti kořenového horizontu smáčedel, tak to pomůže především tam, kde jsou půdy náchylné suché skvrnitosti. Nemůžete-li dostatečně zavlažovat, tak se vyplatí zvednout výšku kosení, neboť snížíte stres travních rostlin.

Zatahování rohoží / kartáčování (povrchová hygiena)

Povrchová hygiena umožňuje lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Po renovaci hřiště tento zásah omezte do té doby, než vzklíčí nová tráva.

Kosení

Hustotu travního porostu podpoříme pravidelným kosím na výšce 25 – 37mm. Někdy bývá nutné nově vysetý trávník nejprve lehce zválcovat, aby se slabě držené kořinky nevytáhly z půdy. Podstatným faktorem je také stav sekačky – sekačí nože musí být ostré a nabroušené (lapování nestačí).

Provzdušňování

Pokračujeme v provzdušňování, pokud to umožňují podmínky. Využívejte pružného programu – měňte hloubku vpichů a různých hrotů (plné i ploché)

Další úkoly na tento měsíc

- Stroje:- Udržujte čisté a dobře ošetřené
- Materiály:- Ved'te knihu spotřeby, nezapomínejte zaznamenávat všechny pracovní úkony a aplikace produktů.

Červen

Doufejme, že pro většinu z vás jsou už renovace hřišť ukončeny, a nyní netrpělivě očekáváte klíčení nového osiva a rádi byste jej viděli již ve stadiu druhého a třetího listu, abyste mohli začít kosit. Kritické je nenechat klíčící osivo vyschnout. Udržujte zasetá místa vlhká, a pokud máte po ruce folie ke klíčení, tak je využijte, protože klíčení urychlíte.

Kosíme pravidelně nejméně jednou týdně; většina profesionálních groundsmanů kosí každý den nebo 2-3 krát do týdne, a tím povzbuzuje travní rostliny k odnožování. Pravidelné hnojení bude podporovat vývoj zdravého trávníku.

Ukončete vaši renovaci co nejdříve. Investujte do hřiště, k posílení růstu aplikujte vybraná hnojiva. Zavlažujte, pokud je to třeba.

Dosévejte řídká místa. Sledujte výskyt škůdců a chorob. Překontrolujte branky a tréninkové náčíní.

Hlavní úkoly na červen

Kosení a závlaha

Abychom posílili hustotu trávníku, tak pokračujeme v pravidelném kosení na výšce 25 – 37mm. Někdy bývá nutné nově vysetý trávník nejprve lehce zválcovat, aby se slabě

držené kořinky nevytahovaly z půdy. Podstatným faktorem je také stav sekačky – sekací nože musí být ostré a nabroušené (lapování nestačí).

Červen je měsíc, kdy půdy rychle vysychají, především koncem měsíce. Zajistěte, aby váš zavlažovací systém byl funkční, protože jakmile půdy vyschnou (přejde do hydrofobního stavu) a objeví se suchá skvrnitost, tak řešit nebývá snadné. Pokud využíváte k zajištění pravidelné vlhkosti kořenového horizontu smáčedel, tak to pomůže především tam, kde jsou půdy náchylné suché skvrnitosti.

Kosení, zatahování rohoží, kartáčování a provzdušňování

Povrchová hygiena umožňuje lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Po renovaci hřiště tento zásah omezte do té doby, než vzklíčí nová tráva.

Pokud to umožňují půdní podmínky, tak pokračujeme v provzdušňování. Praktikuje pružný režim aerifikace – blížíme se do suchého období a narušený povrch dokáže lépe přijímat dešťovou vodu pro potřeby travních rostlin.

Hřiště s umělými povrchy

Pokud pečujete o hřiště s umělým povrchem, tak si uvědomte, že i toto potřebuje pravidelnou údržbu. Postupujte podle pokynů dodavatele umělého povrchu a investujte do některé formy kartáčů, zatahovacích rohoží nebo specializovaných kartáčových systémů, které pomohou udržet koberce čisté.

Tyto hrací povrchy si vyžadují hodně údržby, pokud se týká kartáčování a čištění. Ideálně by měl být povrch kartáčován před i po každé hře.

Další úkoly pro tento měsíc

- Branky:- Před uložením branek tyto vyčistěte a natřete. Stojí to za klidné spaní. Není nic horšího než spěchat a být ve stresu na začátku nové sezóny, když máte před první hrou tisíce jiných drobných úkolů. Překontrolujte i kvalitu sítí a popřípadě zajistěte nové.
- Materiály:- Ved'te záznamy o použitých produktech - kdy / kde a jak se osvědčili; dělejte fotografie renovací, abyste měli záznam o úspěšném / neúspěšném postupu prací

Červenec

V současné době používá celá řada groundsmanů elektronické půdní vlhkoměry, kterými měří vlhkost ve svých hřištích v hloubce 75-100mm. Pravidelným měřením si rychle vytvoří data (záznamy informací), která využívají k porovnávání množství vláhy kořenového horizontu v průběhu různých srážkových period.

Půdy vysychají v rozdílných poměrech, takže schopnost rozpoznat, kdy je třeba zakropit je důležitá. Ideální postup zahrnuje půdní analýzu vašeho hřiště a na základě informací o hydraulické vodivosti a nejvyšší objemové kapacite vody budete moci mnohem lépe / úsporněji využívat zavlažovací systém daného hřiště.

Protože teploty vzduchu i půdy zůstávají vysoké, tak ztráta vody procesem „evapotranspirace“ (odpar vody z půdy a spotřeba vody rostlinami) zůstává vysoká. Nelze se

tedy divit, že v tomto ročním období budete nahrazovat poměr evaporace 5mm denně, což představuje poměrně velkou zrátu půdní vlhkosti.

Nahrazování tohoto množství vlhkosti může být docela těžký úkol, pokud tedy nemáte automatický zavlažovací systém. Řešíte-li navíc i problém s nedostatkem vody, tak je nutné si připravit strategii, která snižuje stres rostlin. Ta zahrnuje snížení frekvence kosení (váš trávník nejspíše sám v tomto období ztrácí tempo růstu, protože nastává „vegetační klid“), za druhé ponechejte výšku trávníku (zvedněte výšku kosení). Pokud normálně kosíte se sběrnou krabicí, tak můžete travní ústřížky ponechat rozptýlené na povrchu (toto je možné pouze u větrenových sekaček), čímž snížíte odpařování z půdního povrchu.

Pokud jste dosévali řídká místa, tak je kritické nenechat klíčící semínka vyschnout. Máte-li možnost využít klíčících folií (urychlí klíčení osiva), tak kontrolujte možný výskyt choroby pod folií.

Zkontrolujte, zdali máte dostatek lajnovací barvy na celou sezónu. Prohlédněte technický stav vaší lajnovačky a opravte, je-li třeba.

Koncem měsíce můžete aplikovat hnojivo, které by mělo postačovat na červenec a srpen. Vyhněte se používání hnojiv s vysokým obsahem solí, vystavuje totiž travní rostliny určitému stresu, protože jim odebírá vlhkost. Aplikace tekutých hnojiv méně popálí travní listy, přesto však může být třeba i toto zakropit. Zvažte aplikace podpurných prostředků (mořských řas nebo amino bio stimulantů), které pomohou trávě překonat stresové období. Můžete rovněž zvážit využití vápna, což je důležitý prvek při regulaci odnožování a vytváření odolnosti rostlin. Na trhu jed řada produktů, které kombinují tyto podpurné látky a lze je zahrnout do vašeho protistresového programu.

Hlavní úkoly na červenec

Zatahování rohoží / kartáčování (povrchová hygiena)

Kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin – přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy.

Kosení a provzdušňování

Abychom posílili hustotu trávníku, tak pokračujeme v pravidelném kosení na výšce 25 – 37mm. Někdy bývá nutné nově vysetý trávník nejprve lehce zválcovat, aby se slabě držené kořinky nevytáhaly z půdy. Podstatným faktorem je také stav sekačky – sekačí nože musí být ostré a nabroušené (lapování nestačí).

Provzdušňujeme, pokud to podmínky umožňují. Program verifikace by měl být pružný. Propichování povrchu umožní optimální vstřebání dešťových srážek (nebo závlahové vody) do kořenového horizontu.

Hnojení

Vyazuje-li trávník znaky stresu (slabý růst, různé zbarvení), tak je na místě pokračovat s doplňováním živin nebo aplikací podpurných prostředků, v rámci ročního programu hnojení. Pokud nemáte program hnojení, tak začněte rozborem půdy na

živiny – kontaktujte nezávislou půdní laboratoř, od které získáte nestranné výsledky. Většina groundsmanů aplikuje letní hnojivo na příklad v poměru 12:0:9 nebo v poměru 9:7:7, což podporuje barvu i hustotu trávníku. Pomalu rozpustné hnojivo lze aplikovat na období červenec / srpen. Výběr druhu a jak rychle tento bude účinkovat, záleží na faktorech, jako půdní typ a počasí; samozřejmě, že urychlujícím činitelem růstu budou půdní vlhkost a teplota vzduchu.

Příslušenství a lajnování

Branky:- Před uložením branek tyto vyčistěte a natřete. Stojí to za klidné spaní. Není nic horšího než spěchat a být ve stresu na začátku nové sezóny, když máte před první hrou tisíce jiných drobných úkolů. Překontrolujte i kvalitu sítí a popřípadě zajistěte nové.

Lajnování:- Překontrolujte vaše lajnovačky a přesvědčte se, že budou vyhovovat i do další sezóny. Pokud jde o lajnovačky s čerpadlem, tak je možné, že budete muset měnit trysky, odzkoušet baterii a vodní čerpadlo. Nezapomínejte také objednat barvu do lajnovačky.

Další úkoly pro tento měsíc

- Udržujte pořádek a úklid na pracovišti a ve skladu
- Ved'te záznamy o veškeré pracovní činnosti na hřišti, o počasí a použitých produktech - kdy / kde a jak se osvědčili; dělejte fotografie z vaší práce (činnost, stroje)
- Sledujte zásoby skladovaného materiálu

Srpen

Doufejme, že se všem fotbalovým klubům podařilo před zahájením nové sezóny úspěšně renovovat svá hřiště.

Použití hnojivo splnilo očekávání, stimulovalo růst a vylepšilo prezentaci trávníku lepším zabarvením. Pravidelné kosení, buď každý den, nebo 2-3 krát za týden, vylepšilo hustotu fotbalového trávníku. V kombinaci s prvním přesným a jasným lajnováním máte připraveno hřiště pro první přátelské utkání nebo na hlavní soutěž.

Ještě není příliš pozdě pro aplikaci selektivního herbicidu, pokud se na ploše vyskytuje plevel; zvažte však stáří vaší nové trávy a plevele, které chcete vyhubit – vybírejte pro tento účel vhodný postřík.

Běžnou hru / trénink udržujte mimo brankoviště. Půjde vám to snadněji, pokud poskytnete týmu přenosné branky. Plochu brankoviště můžete také ohraničit provazem.

Hlavní úkoly na srpen

Zatahování rohoží / kartáčování (povrchová hygiena)

Kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy.

Kosení

Abychom posílili hustotu trávníku, tak pokračujeme v pravidelném kosení na výšce 25 – 37mm. Někdy bývá nutné nově vysetý trávník nejprve lehce zvalcovat, aby se slabě držené kořínky nevytáhaly z půdy. Podstatným faktorem je také stav sekačky – sekací nože musí být ostré a nabroušené (lapování nestačí).

Vertikutace pomůže udržovat čistotu trávníku a také přispěje k lepšímu proudění vzduchu okolo travních rostlin.

Provzdušňování

Provzdušňujeme, pokud to podmínky umožňují (zde jsou podstatné především půdní podmínky; půda musí mít správnou vlhkost). Program aerifikace by měl být pružný: využíváme pevné / tenké hroty na povrch, silné hroty pro hloubkové provzdušnění a nožové hroty pro prořezávání.

Lajnování

Ujistěte se, že vaše potřeby na lajnování jsou v perfektním stavu na první lajnování sezóny. Lajnování neuspěchejte, jinak můžete pokazit první dojem, což sníží celkovou úroveň a vzhled jinak perfektního povrchu. Nesnažte se tuto práci nikdy uspěchat. Přímá čára dělá mnohem lepší dojem; nebojte se používat napnutého provázku.

Zavlažování, hnojení a zápasy

V průběhu hrací sezóny budete muset často kropit vaše hřiště. Mnohé profesionální kluby dnes používají automatický závlahový systém i pro zvýšení rychlosti míče, avšak tato taktika by měla být používána pouze tehdy, dokáže-li drenážní systém vznikající problém povrchové vody řešit.

Všeobecně lze říci, že většina klubů zavlažuje tímto způsobem pouze jako poslední možnost. Ideálně byste měli nahrazovat pouze takové množství vody, které ze hřiště odchází procesem evapotranspirace (odpařováním z povrchu a spotřebou vody rostlinami / celkový výpar); v horkém dni může hřiště ztrácet 3-6mm a toto je třeba nahradit.

Zavlažování může být velmi nákladné, takže je třeba zvážit, jak používat vodu rozumně. Investujte do dobrého systému a neztrácejte vodu zbytečně, na příklad cestou úniků.

Hnojení: Je možné, že bude třeba doplnit váš plánovaný program hnojení. Granulované hnojivo NPK v typicky jarním / letním poměru 9:7:7 se používá na mnohých městských sportovištích, avšak pro profesionální kluby existuje mnohem širší nabídka.

Zápasy: soutěže začínají v tomto období. Bude dobré, pokud si projdete naplánovaná utkání, a vytipujete ty, co si budou vyžadovat něco speciálního. V dném případě pak bude mít dostatek času si to „speciální“ promyslet a zaznamenat do kalendáře.

Další úkoly na tento měsíc

- Kontrola branek dle schválených standardů FA
- Pokračujte v péči o strojovou techniku podle plánu pravidelné údržby
- Ved'te pracovní deník

Září

Podzim je tradičně poslední příležitostí pro hnojení. Aplikace dobře vyvážených živin, třeba i s touchou posilujících mořských řas, může posílit řídká místa, avšak pamatujte na to, že i toto hnojení musí zapadat do vašeho naplánovaného programu hnojení. Nesnažte se dodávat příliš mnoho dusíku, protože byste mohli zápasit s nechtěným růstem mladých travních listů.

Pokud se vám podařilo dát stranou nějaké osivo z předchozí renovace, tak nyní nastala příležitost k doplňujícímu výsevu silně zatěžovaných míst. Pamatujte také na to, že příležitost pro chemický postřik plevelů bude koncem měsíce končit. Budete-li provádět chemické ošetření, tak si vybírejte herbicid podle druhů plevelů; čtěte návod na kontejneru. Vhodný postup je provádět postřik plevelů poté, co v rámci programu hnojení, jste aplikovali na trávník hnojivo. Rozumné je rovněž provést druhý půdní rozbor, abyste viděli, jaké zásoby jsou dostupné na nadcházející období. Půdní rozbor jednou ročně je dobrým krokem, i když někteří groundsmani posílají vzorky půdy i na druhý což jistě odůvodní. Pokračujte i s programem aplikací půdních smáčedel, což vám zajistí rovnoměrně vlhký půdní profil. Postřik přípravkem obsahující železo posílí váš trávník proti chorobám.

Ujistěte se, že máte dostatek lajnovací barvy na celou sezónu. Čistá lajnovala s přenosným kolem (bubnová) zanechá za sebou méně odkapané barvy, poté co ji zvednete na konci čáry. Stejně platí i pro dobře udržovanou tlakovou lajnovačku s tryskou.

Pozorně sledujte možný výskyt chorob, které se v podmínkách vlhkých raních ros začínají objevovat, ošetřete je co nejdříve.

Udržujte vaši techniku v co nejlepším stavu – tam kde jsou mazničky na vazelinu tak neopomíjejte vazelinu dodávat, zatímco tam, kde o sebe tře kov, tak aplikujte olej; kontrolujte i stav vody. Pokud si nejste jisti, tak otevřete manuál od výrobce. Po použití vyčistěte stroj. Připomínat to vše se zdá zbytečné, ale prodloužíte tím životnost stroje / sekačky a ušetříte peníze i čas v případě zbytečné poruchy.

Hlavní úkoly na září

Branky

Snažte se omezit používání brankovišť. Bude to snadnější tam, kde máte přenosné branky, které lze přesunovat po hřišti. Pokud však máte stabilní vložky na tyče, tak budete mít mnohem těžší udržet hráče mimo tuto lokalitu. Snažte se omezit přístup pomocí provazu a tyčí když lokalita nebude využívána.

Kosení / zatahování rohoží / kartáčování /verticutace

Abychom posílili hustotu trávníku, tak pokračujeme v pravidelném kosení na výšce 25 – 37mm. Někdy bývá nutné nově vysetý trávník nejprve lehce zválcovat, aby se slabě držené kořínky nevytahovaly z půdy. Podstatným faktorem je také stav sekačky – sekačí nože musí být ostré a nabroušené (lapování nestačí). Vertikutace pomůže udržovat čistotu trávníku a také

přispěje k lepšímu proudění vzduchu okolo travních rostlin.

Kartáčování / používání zatahovací rohože: umožňuje lepší proudění vzduchu okolo rostlin přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Zlepšíte tím také prezentaci hrací plochy.

Provzdušnění

Provzdušňujeme, pokud to podmínky umožňují (zde jsou podstatné především půdní podmínky; půda musí mít správnou vlhkost). Program aerifikace by měl být pružný: využíváme pevné / tenké hroty na povrch, silné hroty pro hloubkové provzdušnění a nožové hroty pro prořezávání.

Dobrý program je na příklad tento postup: hloubkové provzdušnění vertidreinem /Wiedemanem/Selavtici v měsíčním intervalu, středně hluboké provzdušnění nožovým aerifikátorem, nap. Sisis Medium spike a týdenní propichování povrchu mělkými hroty, jako na příklad strojem Quadraplay od výrobce Sisis. Začínáte s propichování povrchu a postupně jdete hlouběji. Vertidrain osadíte nejprve tenkými hroty a později silnějšími.

Drenáže

Nejprve se snažme pochopit, jaké problémy musí řešit groundsman jehož hřiště je pod vodou a zůstává tak i delší dobu. Pokud voda ve hřišti dosáhne své nejvyšší objemové kapacity, to znamená, že všechny póry (vzduchové) jsou naplněny vodou, tak se dostáváme do situace, kdy je hřiště ve špatném stavu a náchylné k poškození.

Je důležité znát půdní typ ve vašem hřišti, protože drenážní schopnost hřiště (jak dlouho to trvá, než se povrchová voda dostane pryč) bude diktována půdním typem, který zde máte. Všechny přírodní trávníky rostou v hlinito/písčitéch nebo písčito/ hlinitých půdních profilech, jež se mohou chovat zcela odlišně, záleží na tom, v jakém poměru jsou pevné částice (minerály a organická hmota) a půdní póry (voda a vzduch).

Udržování správné rovnováhy mezi těmito komponenty je kritické pro zdravý růst rostlin. Prostory mezi pevnými částicemi jsou stejně důležité pro stav půdy, jako samotné pevné částice. Právě v těchto pórovitých prostorech cirkuluje vzduch a voda, a tento „přesun“ zajišťuje rostlinám nezbytné podmínky / živiny, které potřebuje k dýchání a růstu.

Půdní póry mohou mít různé velikosti, ale všeobecně je dělíme do dvou skupin – makro póry (větší než 0.08mm) a mikro póry (menší než 0.08mm). Makro póry obvykle umožňují pohyb vzduchu a drenážní vody, a jsou dostatečně velké, aby se do nich vešly, jak kořínky rostlin, tak i půdní mikro-organismy.

Pro zachování zdravých rostlin je podstatné udržení dobré rovnováhy těchto makro pórů v půdní struktuře. A právě ztráta této rovnováhy (zaplnění pórů vodou), nebo její poničení (zhutnění půdního profilu) vede ke zhoršení hracího povrchu hřiště a jeho ztrátě odolnosti k zátěži hrou (sešlapávání).

Avšak hlavním faktorem, který se podílí na snížení a poškození vzduchových prostorů v půdě je zhutnění, jež způsobují síly tlaku- spojované s hrou a používáním strojů, především v období mokrého počasí. Za nějakou dobu, tyto síly tlaku zmenší pórovité prostory natolik, že pohyb vzduchu, vody a živin půdním profilem je omezen, což vede k mnohým problémům spojených se zhutněním.

Na povrchu fotbalových hřišť se vyskytují dva zřetelné typy problémů, jeden je zhutnění sešlapáváním (v hloubce 30-60mm) a druhý rozmazáváním a válcováním (v hloubce 30mm), a to tehdy, hraje-li se v dešti nebo na vyslaném půdním povrchu.

Čím těžší je půda, tím déle bude hřiště vysychat; písčité půdy mají mnohem lepší drenážní charakteristiky než těžké jílovité půdy, a tudíž vyschnou mnohem rychleji. Efektivní drenážní systém jistě pomůže. Většina moderních hřišť mají instalovány primární a sekundární drenážní systémy, které umožňují rychlé odvodnění hracího povrchu a hřiště jsou tak hratelna i za mokrého počasí. Přesto však efektivita každého drenážního systému se v průběhu času mění, protože dochází k ucpání povrchových makro pórů (jejich zaslepení); je tedy důležité udržet jejich propojení do spodních drenáží. Toho lze dosáhnout pouze pravidelným provzdušňováním a aplikací dresingu písku. Ideálně by měl klub dodat na plochu hřiště 40-60 tun písku každý rok. Tím nejen zachová nastavené drenážní vlastnosti profilu, který zhotovila odborná firma, ale současně také pomůže obnovit rovinu hrací plochy.

Hra na podmáčeném povrchu přinese katastrofální výsledky. Je mnohem lepší odložit zápas než si zruinovat hrací plochu do konce sezóny. Míra poškození bude záviset na půdním typu a schopnosti horního 100mm horizontu propustit rychle vodu.

Důležité jsou také renovační práce na povrchu hrací plochy okamžitě po zápase, vracení vykopnutých drnů a vzpřímení travních listů. Je-li povrch stále podmáčený tak jakákoliv technika na hřišti způsobí jeho další poškození. Travní listy postavíme v mokřích a podmáčených místech pomocí kartáčů a gumových hrábí; pokud bychom je nechali ležet v blátě tak brzy odumřou. Jakmile povrch trochu vyschne a je možné použít techniku, tak vhodným nástrojem jsou travní brány / kartáče. Poté může následovat lehké válcování, na příklad strojem Quadraplay od Sisis.

Pravidelný provzdušňovací program má pro vaše hřiště nesmírný význam především tehdy, když nastanou nepříznivé dešťové podmínky.

Další úkoly na tento měsíc

- Zašlapávání vykopnutých drnů: toto je samozřejmé, ale vydržte až do konce. V této době ještě pomůže i trochu zeminy s pískem a osivem, kterým opravíte hlubší šrámy.
- Branky: týdení kontrola, seříd'te, je-li třeba; upravte síť; kontrolujte stav střídaček

Říjen

Prezentace hřiště je důležitá. Pokud vypadá upraveně a je dobře prezentováno, s pruhy a zářivými lajnami, tak často doáže i inspirovat samotné hráče, a co je důležitější, poskytuje jim bezpečný a stejnorodý povrch.

Hřiště s hlinitým povrchem, především s vyšším obsahem jílu, budou náchylná k poškození povrchu v průběhu mokrého počasí, především poté, co se horní 100mm vrstva stane podmáčenou. Podmáčené půdy ztrácejí stabilitu a pevnost. Poškození v místech intenzivního tréninku i celkové hry jsou hlavním důvodem škody vznikající na hřištích v období moka. Stupeň škody bude záležet na půdním typu a schopnosti horní 100mm vrstvy rychle propouštět vodu.

Podzimní hnojivo bude obsahovat méně dusíku, protože produkce mladé travní tkáně není žádaná vzhledem k výskytu chorob, které tyto nevyzrálé listové tkáně snadno napadají; vyšší budou poměry fosforu a draslíku, protože sledujeme posílení kořenového systému i odolnost travních rostlin. Výběr hnojiva bude do velké míry ovlivněn půdními testy, může však ještě být ovlivněn také tím, zdali použijete tradiční typ hnojiva nebo pomalu rozpustného produktu, který uvolňuje živiny postupně v průběhu delšího období a v závislosti na půdní teplotě a vlhkosti. Aplikace podpůrných prostředků, které posilují trávník proti poškození a napadení chorobami, může rovněž probíhat v rámci celoročního programu hnojení.

Všímejte si výskytu chorob. Aktivita žížal začíná být také viditelná; kartáčujte povrch, pokud je suchý a tím rozptýlíte vyschlé žížalince.

Udržujte vaši techniku v co nejlepším stavu – tam kde jsou mazničky na vazelínu tak neopomíjejte vazelínu dodávat, zatímco tam, kde o sebe tře kov, tak aplikujte olej; kontrolujte i stav vody. Pokud si nejste jisti, tak otevřete manuál od výrobce. Po použití vyčistěte stroj. Připomínat to vše se zdá zbytečné, ale prodloužíte tím životnost stroje / sekačky a ušetříte peníze i čas v případě zbytečné poruchy.

Halvní úkoly na říjen

Kosení, zatahování rohoží a vertikutace

Pravidelným kosením na výšce 25-35mm podporujeme hustotu trávníku. Sledujme ostrost nožů, aby nedocházelo k trhání travních listů. Mnozí groundsmani nyní využívají i rotačních sekaček, a to k čištění povrchu hřiště po zápasech; sací efekt dokáže nejen vysát / vyčistit povrch, ale současně i vzpřímit travní listy.

Kartáčování / používání zatahovací rohože: umožňuje lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přimo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Zlepšíte tím také prezentaci hrací plochy.

Vertikutace pomůže udržovat čistotu trávníku a také přispěje k lepšímu proudění vzduchu okolo travních rostlin.

Provzdušnění

Začněte propichováním v menší hloubce a postupně, jak se vlaha dostává dolů do půdního profilu, tak budete moci zvýšit hloubku vpichů. Pamatujte na to, že je třeba pravidelně měnit hloubku vpichů, protože hroty, které by neustále končily více méně v jedné úrovni, by postupem času mohly vytvořit půdní pánev (tvrdý horizont, který voda i kořeny budou jen obtížně překonávat). Pro vzdušňovací program udržujeme flexivní – měníme povrchové a hloubkové provzdušňování (pevné kulaté hroty) a toto doplňujeme prořezáváním (ploché hroty, jako nože).

Ti z vás, kteří využívají vertidrain/Wiedeman/Selvatici mohou nastavit i určitý stupeň zdvihu, avšak k dosažení optimálního benefitu je třeba, aby půda byla vlhká.

Lajnování

Již mnohokrát bylo řečeno, že přímé, jasné a zářící lajny jsou “třešničkou na dortu“, k dobré prezentaci hřiště to prostě patří. Vyplatí se nespěchat, a pokud existující čára není již příliš přímá, tak se nebojte použít provázek.

Po lajnování vždy vyčistěte lajnovačku a vypláchněte systém, ve stroji nikdy nenechávejte nepoužitou barvu. Pamatujte, že na trhu je široký výběr lajnovacích produktů, vybírejte ten, který splňuje vaše požadavky a je v rámci rozpočtu.

Další úkoly pro tento měsíc

- Zašlapování drnů:- V tomto ročním období pomůže i trochu zeminy s pískem a travním osivem; touto směsí můžete doplňovat hlubší šrámy.
- Kontrola vybavy a zařízení:-Pravidelně kontrolujte stav branek a sítí. Věnujte pozornost i střídačkám-jsou bezpečně zakotveny a je v jejich okolí čisto?

Listopad / Prosinec

Toto období bývá velmi náročné, zažijeme velké výkyvy počasí, kdy mírné klima dokáže zvyšovat riziko chrob a listová skvrnitost spolu s kornatkou travní se objevují na mnohých hřištích. Přicházejí ale také nižší teploty, sníh, mráz a období silných dešťů, současně také, vzhledem k posunu hodin, máme kratší dny.

Hrací povrchy jsou v průběhu zimních měsíců mnohem zranitelnější, protože půda trvale zůstává v mokřém stavu. Přicházející mrazy také mohou narušit program údržby. Hra na zmrzlých a podmáčených hřištích jenom poškodí hrací povrch. Před vstupem na hřiště vyčkejte, až mráz zmizí. Pokud budete hrát na podmáčeném povrchu, tak nebude trvat dlouho, a tráva zmizí. Vzhledem k nižším teplotám se růst trávy zpomaluje, a poté co teplota poklesne pod 5°C se úplně zastaví, takže jakákoliv obnova poškozeného porostu je omezená. I v tomto období je důležitá povrchová hygiena-pravidelné kartáčování, zatahování rohoží a odstraňování rosy umožní pohyb vzduchu pokolo jednotlivých travních rostlin a vzpřímí travní listy. Povrchová hygiena přispívá k prevenci proti chorobám.

Pokud bude teplota půdy i vzduchu vyšší než 6°C, tak tráva pokračuje v růstu; využijte této příležitosti k aplikaci podzimního hnojiva k povbuzení tolik potřebného růstu.

Některé lokality vyžadují dressing písku k uchování roviny, především v brankovištích. Před aplikací použijte rycí vidle a písek dobře zapracujte do povrchu (do otvorů) a neponechávejte jej pouze ležet na travních listech, což jim neprospěje. Pískování může zlepšit stabilitu

povrchu a umožnit jeho hratelnost, je však důležité si uvědomit, že bez dobře propustného půdního profilu a dobrého drenážního systému, bude mít zapískování brankovišť a středového kruhu malý význam.

Hlavní úkoly na listopad / prosinec

Příprava hřiště

Snažte se omezit používání brankovišť. Bude to snadnější tam, kde máte přenosné branky, které lze přesunovat po hřišti. Pokud však máte stabilní vložky na tyče, tak budete mít mnohem těžší udržet hráče mimo tuto lokalitu. Snažte se omezit přístup pomocí provazu a tyčí když lokalita nebude využívána.

Kosení: Pokračujeme v kosení na výšce 25-37mm. Koncem měsíce se růst trávy zpomalí, což si vyžádá správné načasování této operace. Neustále kontrolujte ostrost a nastavení žacích nožů, aby nedocházelo k trhání trávy.

Kartáčování a zatahování rohoží: Kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy. Zvýšíme tím i prezentaci hřiště.

Vertikutace: Kartáčováním umožňujeme lepší proudění vzduchu okolo rostlin-přímo u spodní části rostliny; obzvláště důležité pro omezení podmínek výskytu travních chorob je odstraňování ranní rosy.

Provzdušňování: Pokud to umožní počasí, tak pokračujeme v programu aerifikace. K tomuto úkolu využíváme všech dostupných možností – od ručních vidlí (je-li povrch podmáčený) přes samojízdné verifikátory až po stroje za traktorem (musí být pevný povrch), a také využíváme různých hrotů (ploché k prořezávání; kulaté k narušení povrchu a k hloubkovému vpichu) a jejich různých velikostí.

Lajnování: Pakliže nechcete pokazit příznivý dojem hřiště, tak tento úkol nelze uspěchat. Využívejte napnutého provázku i při obnově starší lajny.

Zašlapávání odkopků: Zašlapávání vykopnutých drnů: toto je samozřejmé, ale vydržte až do konce. V této době ještě pomůže i trochu zeminy s pískem a osivem, kterým opravíte hlubší šrámy.

Hnojení

Podzimní hnojivo bude obsahovat méně dusíku, protože produkce mladé travní tkáně není žádaná vzhledem k výskytu chorob, které tyto nevyzrálé listové tkáně snadno napadají; vyšší budou poměry fosforu a draslíku, protože sledujeme posílení kořenového systému i odolnost travních rostlin. Výběr hnojiva bude do velké míry ovlivněn půdními testy, může však ještě být ovlivněn také tím, zdali použijete tradiční typ hnojiva nebo pomalu rozpustného produktu, který uvolňuje živiny postupně v průběhu delšího období a v závislosti na půdní teplotě a vlhkosti. Aplikace podpůrných prostředků, které posilují trávník proti poškození a napadení chorobami, může rovněž probíhat v rámci celoročního programu hnojení.

Škůdci & Choroby

Vzhledem k chladným a mokřím podmínkám se v tomto ročním období ještě stále vyskytovat i travní choroby, především v lokalitách se silnou rosou. Je tedy důležité, aby správce, v rámci integrovaného managementu trávníku (IMT), rosu odstraňoval. Mnohé kluby zaznamenaly

výskyt listové skvrnitosti nebo kornatky travní. Aplikace vhodného fungicidu dokáže kontrolovat i předcházet šíření chorob.

Slunce vrhá v těchto dnech delší stíny, které zůstávají na stadionech delší dobu. Zastíněné plochy se déle prohřívají a vysoušejí, což do značné míry může ovlivňovat i program údržby i hratelnost hřiště.

Deně kartáčujeme a odstraňujeme z povrchu hřiště rosu. Je-li povrch měkčí použijeme ruční kartáče, pokud je pevnější, tak je vhodným nástrojem Quadraplay od firmy Sisis, který upravuje rovínu povrchu a zanechává za sebou napruhovaný trávník.

Aktivita žízal začíná být viditelná, pokud stačí povrch vyschnout, tak použijte kartáč na rozptýlení žízalinců, čímž snížíte problém zabláceného povrchu. V některých případech je třeba použít i přípravek ke kontrole žízal; zde postupujte podle pokynů výrobce pesticidu (často se jedná i o přípravek fungicidu, který se pro tenti účel používá).

Stroje

Pokud jste se ještě nezabývali přípravou programem servisu vašich strojů, tak nyní nastává vhodný čas k přípravě servisního plánu pro jednotlivé stroje a sestavení časového harmonogramu tak, aby broušení sekaček probíhalo ve stadiích a všechny nebyly odeslány naráz. Zkontrolujte celkový stav strojů i s ohledem na stávající bezpečnostní předpisy.

Nezanedbávejte mazání důležitých bodů- tam kde je maznice, tak používejte doporučenou vazelínu, zatímco tam, kde je možnost tření mezi kovy, tak použijte olej. Pokud si nejste jisti, tak postupujte podle manuálu výrobce.

Další úkoly pro tyto měsíce

- Týdení kontrola – branky, uvolněné šrouby, uchycení sítí
- Střídačky - věnujte pozornost i střídačkám - jsou bezpečně zakotveny a je v jejich okolí čisto?

Souhrn

S postupem sezóny se povrch hřiště stává více a více zhutněný, a zaslepený, takže provzdušňování a prořezávání nybývají na důležitosti. Hlavní funkcí těchto zásahů je proniknutí uzavřeného povrchu do hloubky, kde je půda méně zhutněna a má větší prostor makropórů. Vytvořené otvory umožňují rozptýlení plynů - do půdy i z půdy – a zvyšují i poměr průsaku vody půdním profilem. Propichování nemá význam, pokud se hroty nedostanou do horizontu, kde se nacházejí makropóry. Protože je přínos provzdušňování závislý především na povrchových podmínkách, tak nemá smysl se řídit nějakou zafixovanou / nastavenou rutinou operací. Zafixovaný program může totiž vést k tomu, že se bude operace provádět za podmáčených podmínek a veškeré kladné efekty budou vynulovány zhutněním a rozmazáním povrchu.

Pokud dojde k podmáčení nebo zadržování vody v lokálních místech a malých ploškách, tak jako nejvhodnější řešení je propichování rycími vidlemi. Stroje v tuto chvíli nepatří na hřiště. Kromě požadavků na kosení a lajnování, jak je popsáno v kalendáři údržby, jsou zde ještě další dva kritické aspekty údržby hrací plochy – vykopnuté drny (odkopky) a rovina povrchu. Vracení odkopků by mělo být samozřejmostí, je však obzvláště důležité na hrací ploše

s písčítým povrchem, protože to pomáhá omezit erosi. Nerovnost způsobená kopačkami je normální následek hry. Častou reakcí je vzít válec a povrch uválcovat. Válcování fotbalových hřišť je trvalou otázkou, a jasné zamítavé stanovisko nebo paušální souhlas jsou nepatřičné. Válcování mokrého hlinitého povrchu nebo hřišť s těžší půdou často srovná povrch, ale současně jej rozmaže a utěsní, což vede ke sníženému provzdušnění a omezené propustnosti. Válcování písčítých půd nebo písku značně pomůže urovnat a upevnit povrch, a to poze s nepatrnými nevýhodami. Všeobecným pravidlem by mělo být, že válcování je tím posledním k čemu by měl groundsman šláhnout, avšak nemělo by k němu docházet, pokud se herní stav hřiště nevymkne z rukou. Travní brány, zatahovací rohož, kartáč nebo hrábě jsou mnohem vhodnějším nástrojem k nastolení řádného hracího povrchu.